

DRŽÍME SPOLU

NÁRODNÍ
MUZEUM

VÝSTAVA

MUZEJNÍ KOMPLEX NÁRODNÍHO MUZEA
VÁCLAVSKÉ NÁMĚSTÍ 68, PRAHA 1

Národní muzeum začalo záhy po vypuknutí pandemie COVID-19 shromažďovat nejrůznější předměty, které tento výjimečný stav současné společnosti reflektují. Výstava **DRŽÍME SPOLU** v Historické budově Národního muzea dokumentuje jeden z hlavních symbolů této doby – ochranné roušky. Každá má svůj příběh, jsou od designérů, konfekčních firem, zakázkových krejčovství i podomácku šité. Nechybí roušky pro potřebné ani módní zboží, roušky s poselstvím či jen pro radost blízkému člověku.

Oděvu a doplňkům trvalo velmi dlouho, než vedle své ochranné funkce získaly i funkci estetickou. Roušky tento vývoj zvládly během pár týdnů. Mají nejrůznější podobu od jednoduchého šátku, přes skládaný pruh látky až po různě tvarované. Odrážejí estetické cítění, vlastní vkus, hodnoty, politickou příslušnost či smysl pro humor svého nositele.

Roušky se staly symbolem šikovnosti českého národa, ale hlavně sounáležitosti, empatie i nezištné pomoci bližnímu. Jsou vyjádřením ohleduplnosti, protože nošením roušky chráníme nikoli sebe, ale své okolí.

Rouška s českou vlajkou symbolizuje soudržnost národa v době koronavirové krize. Autorka Iveta Stodůlková, vystudovaná módní návrhářka věnující se ateliérové fotografii, vytvořila i kolekci roušek Poselství mistrů s motivy z obrazů Leonarda da Vinci.

◀ Roušky s mapou pražského metra ušila pro zaměstnance Dopravního podniku hlavního města Prahy či IZS česká obuvnická firma Vasky ve spolupráci s projektem Maappi. Tento projekt patnáctiletého autisty Matěje, který rád maluje mapy, pomáhá prodejem předmětů s jejich motivem i dalším autistům.

▶ Stylistka Lenka Pavlů navštěvovala kroužek šití, kde hned začali šít roušky. Na Velikonoce vytvořila soubor, který měl evokovat tradice a lidové kroje. Roušku s etnografickou stuhou si vybral pro vysílání v Brně moderátor ArtZóny Saša Michailidis.

◀ Některé roušky vznikají jako reflexe celospolečenské situace či odrážejí aktuální diskuse politiků, odborníků a veřejnosti. Roušku Promořme se vytvořila Helena Vyhňalová v době, kdy již pominula první fáze nedostatku roušek, a mohla tak při šití popustit uzdu fantazii.

Rouška s logem Českých drah vznikla díky veřejné prosbě jednoho ze zaměstnanců společnosti. Designérky Anna Masojídková z Lady AnnaHell a Eva Brabcová z brabliks backpack v té době již šily ve velkém roušky pro potřebné, a protože jejich dílna má možnost logo strojově vyšít, ušily zde i tyto roušky.

Minimalistickou roušku s klasickým vzorem rybí kosti si ušila módní návrhářka Petra Balvínová. Tyto roušky určené k nošení venku začala šít pro okolní obchody a restaurace ihned po 12. březnu spolu s týmem TIQE. Pro lékaře, zdravotní sestry a domovy seniorů pak šili ústenky z bavlny.

▶ Roušku s nejrychlejším tvorem na světě – broukem svižníkem – si pro sebe ušila návrhářka Hana Havelková. Látkou s brouky, zakoupenou v IKEA, chtěla udělat radost „broučimu králi“ – synovci Mortenovi, který je velkým milovníkem a znalcem hmyzu.

◀ Krátce po vyhlášení nouzového stavu začala připravovat celá řada tělovýchovných a sportovních organizací internetové i televizní návody na improvizované domácí sportování posilující imunitu. Roušky Cvičíme se Sokolem zhotovil pro Českou obec sokolskou Milan Žák z firmy Mi-EMBROIDERY DESIGN

Oboustranná rouška s lebkami ve výrazných barvách odráží osobitý styl a hravost značky YaxiTaxi. Návrhářka Zuzana Labudová své roušky ladí k modelům šatů a využívá na nich stejné prvky, například motivy pop-artu, motivy z komiksů či zářivé barvy. ▶

◀ Nošení roušek bylo povinné i pro malé děti. Řada maminek tak řešila problém, jak je motivovat k jejich nošení. Na rouškách pro děti se proto objevují oblíbené postavy z pohádek, filmů, komiksy či zvířata. Roušku s natištěným krokodýlem vyrobila Jana Vetterová spolu se svým pětiletým synem.

Nouzový stav znemožnil lidem sociální kontakty nejen mezi přáteli a kolegy, ale často i uvnitř rodin. Rouška s otvorem na suchý zip představuje ukázkou vynalézavosti českých lidí. Vytvořil ji Roman Šenigla pro sebe a kamarády pro bezpečné pití nápojů.

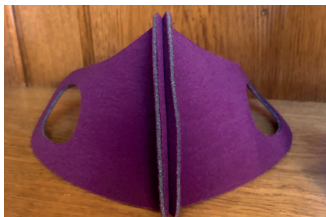

▼ Roušku s vyšitými květy vytvořila výtvarnice Zlatka Lamrová pro manžela, šperkaře Hanuše Lamra, hned po vyhlášení nouzového stavu. Protože byli na chatě, neměla šicí stroj, a roušku tedy ušila vruce. První vyšitý lístek vytvořila dcera, další luční květy postupně doplnila Zlatka sama. ▶

▶ Skládaná rouška s lučním květinám je zástupcem mnoha obdobných výrobků drobných tvůrců, kteří se přeorientovali na jejich šití pro své okolí. Trojvrstvou roušku ušila Olga Tlapáková.

◀ Rouška inspirovaná v Japonsku vznikla v ateliéru Liběny Rochové. Materiál dodala firma Triola a Studio Činčera roušky vyrazilo. Studenti Ateliéru designu oděvu a obuvi na UMPRUM s Janou Skowronkovou díly sešili. Minimalistický tvar vznikl ve snaze co nejrychleji dodat roušky potřebným – pro organizaci DEBRA, UNICEF či do domovů seniorů.

Nejstatečnějšími lidmi, tzv. v první linii, v koronavirové době jsou bezpochyby zdravotnice a zdravotníci. Jejich obětavost a nedostatek roušek a respirátorů v počátku nouzového stavu připomíná jednorázová zdravotnická rouška.

◀ Omezení pohybu osob obrátilo řadu lidí k rodině a nejbližším. Dvojice roušek Zdenky Fialové je určena pro pár – muže a ženu. Jejich společným nošením říkají, že k sobě patří, že i skrytí za rouškou, bez možnosti polibků na veřejnosti, jsou pár.

Roušky zakrývají značnou část obličeje a znemožňují tak ženám líčit si rty. Designérka Eva Plzáková, která pod značkou Siluet tvoří sportovní ženskou módu nejen na jógu, navrhla roušku s vyšitou pusou pro všechny ženy, které se chtějí líbit i za rouškou.

◀ Některé roušky si nesou své příběhy. Mezi ně patří i rouška ušitá ze svatební košile manžela. Frederika Cundralská ji léta nedokázala vyhodit, přestože byla již obnošená. Teprve po vyhlášení nouzového stavu košili rozstříhala a ušila z ní manželovy roušky.

Výrobek značky Peter James Proud představuje roušku jako nové módní zboží. Firma se po zákazu prodeje rozhodla pokračovat v tom, co umí nejlépe, tj. šít. Nejprve zásobovala své blízké a potřebné, posléze bylo možné roušky získat přes okénko. Stylové roušky z veselých originálních materiálů ladí ke košilím či šatům.

Roušky jsou symbolem sounáležitosti v době nouze. Stejně jako stovky dalších i Jitka Chromíková je začala šít pro své okolí. Hledala co nejjednodušší střih, aby se dostaly rychle mezi lidi. Její skládané roušky neobvyklého střihu šňůrek pomohly řadě lidí vpražkých Dejvicích a Bubenči.

Roušky jsou symbolem přátelství a pomoci. Oboustrannou roušku s květinami a kostkami z jemné košiloviny ušila jako dárek pro svoji kamarádku Irenu Pekarovou, která pracuje v zakázkovém krejčovství Delor.

Roušky pro zdravotníky začala šít vintage stylistka a módní publicistka Ivana Závodová na výzvu Ústavu pro matku a dítě v pražském Podolí. Zároveň pro zpravodajský portál iDNES.cz nafotila návod na ušití skládané roušky a napsala manuál, jak roušku nosit a starat se o ni.

Osobitá rouška s vykukující kočkou patří návrhářce Heleně Fejkové. Kočka, tedy žádný kocour, přispívá k lepší identifikaci toho, kdo se za rouškou skrývá. Říká, že to bude žena nebo dívka. Návrhářka zdůraznila na jednoduché roušce jen oči. Podtrhla tak výraz pohledu nositelky.

Koronavirová doba dala vyniknout i tradičnímu českému černému humoru. Rouška vznikla v krejčovství MiaBella, kde šijí svatební šaty na míru. Vedle roušek pro nevěsty či páry se nově v nabídce krejčovství objevily i roušky s nejrůznějšími tištěnými motivy a nápisy jako „fuckcovid“ nebo „don't panic“.

S podporou:

Partner Národního muzea:

Generální mediální partner Národního muzea:

Hlavní mediální partner Národního muzea:

MUZEJNÍ KOMPLEX NÁRODNÍHO MUZEA
VÁCLAVSKÉ NÁMĚSTÍ 68, PRAHA 1

www.nm.cz